

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

ANŞA

(KŢ PREANALTA VOIE.)

AL VIII-LEA.

N^{ro} 49.

Brashov, 18. Junie.

1845.

ЩИРЕ ДЕ ПРЕНЪМЕРАЦІЕ.

Къ 1. Изліе а. в. се диче сестрѣла ал П-леа пентрѣ тоѣ дориторіи а се пренъмера дин поѣ ла Газета де Трансилванія ши Фѳіеа пентрѣ минте, инимѣ ши літератѣрѣ. Кондїціе пренъмераціеи сѣнт кѣпоскѣте; преѣла пѣмителор фѳі есте дн Брашов 3 ф. 30 крї арѣ., іар дн афарѣ 4 фѳор. арѣ., іар пе зп ан дитрег ачелаш преѣ дндоит, ши се поате тримїте саѣ деадрептѣла ла Редакціе прїп к. поше ши прїп алте окасїи кѣ тотѣла сїгѣре, саѣ се депѣне ла кѣпоскѣдїи пощрїи DDнї кореспонденцї; дар ла Іашї пренъмерація се фаче де акѣта ла Длор фраѣїи N. et Xp. Георгїѣ ши дн алте тѣргѣрї але Молдавіеи пе ла прїетїнїи Длор. Преѣла се пѣтѣрѣ пѣтаї дн монедѣ австриакѣ вланкѣ ши дѣпѣ кѣрѣсѣла дела пої. DDнї пренъмеранцїи сѣнт рѣгаѣи ашї арѣта воїнда кѣт се поате маї кѣрѣнд, пентрѣ ка сѣ пе щїм дитоктїи кѣ пѣтѣрѣла есемпларелор че сѣнт а се тїпѣрї.

TRANSILVANIA.

Брашов. Щїрї деадрептѣла дин Молдавіа дн прївїнда воалеї де вїте корнѣте пе лїпсеск астѣдатѣ; іар чеа че азїм пе де латѣрї есте, кѣ воала ар фї дичетат ши кѣ тѣчеларїи пѣ вор маї фї свѣтраѣи ши пѣ вор маї свѣтра ши свѣтра пе пѣвїлкѣла каре пѣ се преа поате дшпѣка кѣ пост де фасоле, чї претїнде пе нчетат карне ши днкѣ карне грасѣ, гѣствоасѣ ши еѣтїнѣ. Негѣдеторїи де вїте ши де пеї, дар маї вѣртос аргеситорїи ши кѣ атѣт маї вѣртос рѣпѣторїи де опїнчї — адїкѣ вїедїи пѣлгарїи вор днвѣда а се рѣгалѣи Дѣмнезеѣ алтѣдатѣ кѣ инимѣ маї кѣратѣ. — Негѣдеторїи пе карїи дї таїе капѣла маї департе ши фак тревї днтїсе, днчепѣрѣ а ста ла гѣндѣрї дн знеле прївїнде асѣпра фанатїчеї лѣпте дин Сїрїа. Ної адїкѣ стѣм дн котѣнкаѣе кам стрїпсѣ кѣ Трїестѣла ши ачеста дн пекѣрматѣ кѣ пѣрѣїле Асїеї тѣрчещїи ш. а. Дѣпѣ щїрїле сїгѣре че пе сосїрѣ кѣ поѣца трекѣтѣ дела Трїест, негодѣла кѣ тѣтаса дин Асїа ва пѣтїмї фѳарте таре, дин прїчїнѣ кѣ тѣптенїи дин Лїван фїнд ачеїа карїи кѣлтївѣ кѣ деадїнсѣла вертїи де тѣтасѣ дн тоате дїпѣтѣрїле, естїмп нїмїнї пѣ се поате кѣпрїнде кѣ еї. Комѣнкаѣїа днтре Трїест ши четатеа Беїрѣт дн Сїрїа е пекѣрматѣ, днкѣт тѣрфїле трїмїсе дин Езропа ла Дамаск ши маї днколо тревѣе сѣ факѣ днкѣнцїѣр таре прїп Алесандретта ши Алепо, іар тѣрфї асїатїче пѣ маї пот стрѣвате днкоаче, днкѣт Трїест-пїлор леаѣ рѣтас о сїгѣрѣ пѣдежде, адїкѣ сосїреа знелї тарї караване дела Багдад песте Месопотамїа. — Че рѣѣ пентрѣ вѣдївїи де кафеа, дакѣ ачестеа се ва скѣтїнї пе о време. Бѣтвакѣла ши колонїалеле днкѣ се вор кѣлїна пѣдїнтел. Днсѣ вѣп е Дѣмнезеѣ. —

Дела Кѣлѣж. Не дїнем даторїе патрїотїкѣ а рефлектѣ ши пе пѣвїлкѣла постѣла ла вїиторїѣла тѣрг де каї, каре се ва дескїде ла Кѣлѣж дн 27., 28. ши 29. Изліе к. п. Ачест тѣрг, каре маї пайнте се фѣчеа пе ла 7. Август дин знеле прїчїнї маї днчетасе а фї кѣтат де кѣтрѣ прѣсїторїи кайлор де соїзрї повїле, тѣкаркѣ се поате зїче кѣ тот дрептѣла, кѣ соїѣла маї вѣртос патрїотїк ал кайлор кѣпоскѣдїи де їѣдеала ши трїнїчїа лор дн ашї дин зрѣтѣ саѣ повїлат мѣлт; кѣ тоате ачестеа пропрїетарїи де каї вѣнї лѣарѣ датїна де а аѣпта пе кѣмпѣрѣторїи акасѣ. Дечї спре а днлеснї тѣргѣїреа де каї, спре а да ши економїлор маї тїчї прїлеж де ашї вїнде кайї фѣрѣмошї че ар авеа, днсоѣдїреа економїкѣ дин Кѣлѣж словозї о пѣвїлкаѣе дн тоате пѣрѣїле прїп кареа постѣше пе тоѣї економїи де каї, ка дн вїиторїѣ ши аѣтѣ естїмп сѣ се адѣне ла Кѣлѣж пе зїлеле сѣс днсемпате дн пѣтѣр кѣт се поате маї таре, пентрѣ ка кѣмпѣрѣторїи стрїнїи афлѣнд ачестеа, сѣ поатѣ алеѣе ши кѣмпѣра дѣпѣ плак. Дн зр-тареа ачелелї пѣвїлкаѣїи пѣпѣ маї дѣзнѣзї се дндаторарѣ апроане ла 30 магнаѣї арделенї прѣсїторїи де каї фѣрѣмошї а трїмїте каї ла тѣргѣла Кѣлѣжлѣвї; днтре ачелїа ведем фїгѣрѣнд пѣтелеле графїлор ши а варонїлор Банфї, Белдї, Бетлен, Борнемїса, Ределї, Телекї, Естерхазї, Кеменї, Корнїш, Мїкеш, Вешеленї (трелї ишї) ш. а. маї тѣлѣї.

Тот ла Кѣлѣж о алтѣ днсоѣдїре пѣтїтѣ „а четѣденїлор“ фѣкѣ о пѣвїлкаѣе пентрѣ дескїдеїреа знелї продѣкцїи де манѣфѣптѣрїи патрїотїче. Пѣрташїи ачестеїа вор авеа а пѣлтї пѣтаї кѣте 1 ф. арѣ. пентрѣ о партїдѣ. Ачелїа карїи кѣпоск пентѣрѣнїетеле фолоасе че даѣ продѣкцїїле їндѣстриале дн Парїс, дн Вїена ши пе аїреа патрїеї ши лѣкѣиторїлор еї, вор щї лѣвѣда ши днвѣрѣѣта орї че днтре-

приндере с'ар іві ші ла пої дп интереса индустриі ші ал комерчійлзі, каре амъндѡбъ пълъ астьзі сънт пѣмаі пище славе мініатърі а челор дпн деріле Евронеі лѣміпате.

АВСТРИА.

Віена. Солъл търческ де аічі дескопері гъвернлзі австриак тълдъміта порціі пентрѣ непредетата остенеалъ че аѣ пѣс дптрѣ рестаураѣа възнеі дпвоіелі ші дпделеѣері къ Гречіа.

Прага, 9. Ізніе. О дптъмпларе рарѣ фюарте. Ын преот пенсіонат дп връстьт маі де опъзечі ані дпші лъѣ віаѣа къ зп пістол. Спльчідѣл ачеста дп о връстьт атът де пайнтатъ поате да псіхолоѣімор о вогатъ матеріе де къдетат. Бътрълѣл попъ дпші маі пердѣсе ведереа окімор, дпкът е препѣс, къ аѣ тревъіт съ аіѣѣ пе чінеѣа кареі дпкърні пістолъл. (Газ. зпів.)

Chronica.

Брітаніа маре. Челе маі тълте фюі енглезе пъллкъ дптрег трактатъл че с'аѣ дпкеіат де кърѣнд дптре Енглітера ші Франца прівіторіѣ ла пѣдъшіреа негодълзі къ склавіі; пої дпсъ, ръзімаѣі пе къвінтеле лзі Сір Р. Пеел, че леаѣ зі дп зілеле трекъте дп каса депътаѣімор: „трактатъл че се пъллкъ дп жърнале се паре а фі траѣс дпн копіе франѣезъ ші пѣ есте ачел автентік пе каре'л воіѣ дпфъѣіша еѣ дпайнтеа Двоастрѣ“, воім а пѣ гръѣі къ пъллкареа лзі пълъ кънд се ѣа пріімі ші де кътре парламенте, къ тѡте къ чіне пѣ сѣмте зп дпдемѡѣ вѣѣ де а'ші арѣта ші пълъ атъччі а са тълдъмітъ кътре тоѣі каріі копфълтѣіеск ла десровіреа челор че сънт ѡмені къ сѡлет ші къ трѣп ка ші пої?

Прѣсія. Берлін, 4. Ізніе. Евреіі іѣвиторі де реформът ѣіѣзрѣ дп зілеле ачестеа дптъіа мор адънаре ѣенералъ, ла каре аѣ фост іертат а фі фаѣѣ ші алтор върѣаѣі де алте паѣіі. Пе лънгъ тот зелѣл че аратъ ачеші ѡмені пропъшіторі къ дѣхѣл ѣеакълзі де акъм, еі даѣ де педечі къмпліте че лі се опълѣ дпн партеа челор рѣѣіпіді. (Газ. зп.)

Търчіа. Константинопол, 28. Маіѣ. Рѣсвоіѣл дп Сіріа се дпчїнѣе къ тоатъ фѣрїа. Репрезентанѣіі челор чїпчі пѣтері марі дѣдъръ порціі о потъ, дптрѣ кареа ачеста е тѣстратъ, къччі аѣ сѣферіт ка рѣл дп Сіріа еѣ ажългъ аша департе ші п'аѣ лѣат тѣсърі тімътрїі ші потрївіте спре ал фері. Маі въртос фапта адміралълзі (Къпїтан паша) Халїл, каре е къмпатъл сълтанълзі, е дефѣіматъ, къччі токма дп ачеле зіле критіче пърѣсі апеле Сіріеі ші се дптоарсе къ флота ла Константинопол. Поарта дпсъ пѣ преа воіеѣе аші къвоаѣе врео грешалъ дп прівїнда ачеста, ѣа ші пе Веѣїхі паша дп десвїнзіе къ къѣѣнт, къ ел ар фі пѣс ла кале тоате иѣсѣреле пентрѣ ѣїнереа пѣчїі, іар дакъ тотъш флакъра рѣсвоіѣлзі аѣ проръпт, прїчіна есте дпѣекїта ші дпѣершѣпната зрѣ домпїтоаре дптре тохамеданїі Дрѣзі ші дптре креѣїніі Маронїді. Дечі лзі Веѣїхі паша і се трїмісерѣ інстрѣкѣі сѣпѣтѣаре, ка ел съ

черче тоатъ мїжлоачеле дпѣѣпїтоаре спре а дппѣка пе тѣптеі; іар дакъ ар ѣеѣа къ къ ѣїнеле пѣ іспрѣѣеѣе нїмік, съ пѣшаскъ дптре еі къ тълъ арматъ ші съ педепсіаскъ фърѣ нїчі о мїлъ дп о парте ші дп алта пе тоѣі карїі п'ар воі а се сѣпъне ла порѣпчїле порціі даѣе маі дѣѣпѣзі. — Солїі пѣтерїлор ші дѣпъ ачесте інстрѣкѣіі фѣкъте де кътрѣ поартъ пентрѣ Сіріа се маі адънарѣ одаѣ ла солъл Брітанїеі; се паре дпсъ, къ касца Сіріеі ар фі рѣскоаптъ пълъ ла атѣта, дпкът мїжлоачеле към ле зічеш палліатїѣе — коперїтоаре ші домпїтоаре де азї пе тълне пѣ маі сънт де ажѣнс. (Газ. зпів.)

Гречїа. Шїрїле ѣенїте пе ла Анкона дпн 1. Ізніе къпрїнд зрѣтѣоареле: Фѣртѣпа че амерїнда де кътрѣ Константинопол се ліпїпї къ тотъл. Поарта се сїмѣі одїхпїтъ прїн деслѣшїрїле фѣкъте де міністерїѣл греческ дп прівїнда челор дптъмплате ла хотарѣ. Дптр'ачеѣа се сѣпъне, къ маі де кърѣнд о ѣандъ де клеѣѣі гречї дпкърсе іаръші асѣпра зпїсат търческ ші дп деспоїе.

— Чѣарта саѣ маі ѣїне лѣпта дптре ѣенералъ Грїѣас ші дптре Стратос де кареа ѣорѣїрѣт ші дп Nr. трекът авѣ темеїѣл съѣ дптр'о зрѣ преа дпѣекїтъ а ле ачестор дої гречї, зп фелїѣ де „дїне мїнте“, каре пѣ ѣартъ нїчі ла чеасъл торѣіі. Стратос есте ачелаш офїѣер (паренїсе къ колонел), каре дп апъл трекът лѣасе порѣпкъ а прїнде пе Грїѣас атъччі, кънд ачеста се пѣсесе дп капъл мїчѣі реѣолюѣїі рѣтѣліотїѣе. —

Рѣсія ші Полонїа. Петерсѣзрг, 3. Ізніе. Дпмпѣратъл се аѣѣаптъ аїчі пе септъмъна ѣїтоаре. Фїѣл съѣ ал доїлеа мареле прїнд Константи кълъторешѣе дпсодїт де гъвернантъл съѣ ѣїчѣадмірал Ліѣтке ші кълъторешѣе кътрѣ Крїм ла Оѣеса ші Севастопол, знде към ѣїм стаѣїонеазъ флота мерїѣїоналъ комъндатъ де адміралъл Лазарѣѣ. — Аїчі дпкъ нїчі пълъ астьзі пѣ с'аѣ деспрїтѣѣрат. Пълъ дп 23. Маіѣ рѣлѣ Неѣа — че кърѣе пе ла Петерсѣзрг — ера дпкъркат де слої де гїаѣѣ погорѣѣі дпн лакъл Ладѡга астѣелїѣ, дпкът се тѣіе тоатъ комѣпїкаѣїа прѣсте дѣнса. Атѣта е де аспрѣ клїма Рѣсіеі пе ла Петерсѣзрг ші де ачі дпколо! — Ын ѣѣас дпн 29. Априліе порѣпчѣеѣе маі тълте скїтѣѣрї дп тарїфа ѣѣмілор. Імпортѣгїа маі тълтор търфї опрїте пълъ ачі се слоѣоаѣе іарѣ, іар ѣеѣа алтеле се мїкшоѣеазъ саѣ се ші рїдїкъ ѣаѣа къ тотъл.

Сїлезїа прѣсіанъ. Зрѣтѣоареа кореспондїнѣѣ ѣенїтъ дпн Сїлезїа къ даѣѣ дпн 6. Ізніе поате інтереса пе екопѡмі къ атѣт маі тълт, къ Сїлезїа ші Галїѣїа пѣ е песте лѣте ѣеѣа пої.

Дп 29. ші 30. Маіѣ фѣсерѣ пентрѣ маі тълте ѣїѣѣтрї але Сїлезїеі зіле де гроазъ ші сѣпѣраре. Челе маі родїтоаре къмпїі ші сѣтѣпѣтѣрї се нїмічїрѣ прїн челе маі дпфрїкошате фѣртѣне дпсодїте де грїндїнъ ші де рѣперї де пѣорї. Песте 20 мїлърї пѣтрате фѣсерѣ стрїкате де грїндїнъ дп 29., іар дп 30. Маіѣ о парте а Сїлезїеі. Нѣ ѣѡм зіче преа тълт, дакъ ѣѡм дптърї, къ пагѣѣа фѣкътъ дп ѣѣкате се зрѣкъ ла маі тълте сѣте

de miї de ферделе. Несте ачааста дн о парте маре а цереї семълтърїле сънт фоарте славе шї дн картофі (пічочї) днкъ нъ есте пъдежде маре, днкът нъ е кз пѣтіоцъ а нъ зрѣта скъмпете шї фоамете греа. Предърїле въкателор шї пѣрчед зркъндъсе, негодъл кз ачелеа дн Сїлезїа де жос е фоарте вїѣ, лътрїле пе Одера се днкаркъ тереѣ шї спаїта е кз атът маї маре, кз кът дн дїнътл Краковїеї шї дн Галїдїа холделе се аратъ славе; шїтм їаръш, кз дн Галїдїа шї дн анъл тр. сечерїшъл фз пѣдїн, днкът де аколо нъ се вор пѣтеа скоате въкате. — Дн мїжлокъл ачестеї лїпсе шї темерї де лїпсъ е де днсемпат, кз фаврїчеле маї вѣртос де лълъ, де їн шї де вѣтвак фак треабъ тълът шї вѣпъ, пълъ кълд, нъ се шїе. (Газ. зпїв.)

Kina. Kinezii се рѣдоїръ о въкатъ де време асѣпра Енглезілор пентръ кз ачедїа ле дѣк опїзм (афїон) кз сътеле де тѣжї ка съї дѣвете шї съї невзпїаскъ, їар маї ла зрѣтъ лъаръ артеле дн тълът, пентръ ка съ аївъ прїлеж а се десвета прїн жъкрїїле че ле фѣкъръ артілерїїле шї ваїопетеле енглезілор змїлїнд пе фїї черїлѣї (аша се пѣтеск пе сїне кїнезїї) дн черїѣ пълъ ла пѣтълът. Акъта днсъ че се днтѣмплѣ. Дъпъ скрїсорї сосїте дела днтѣрѣдїа череаскъ кз да-тъ Хонгконг 6. Март. кїнезїї пе семне їаѣ сеа-та, кз нъ е вїне а се маї хѣдї кз ачеї варварї рошїї дн Езропа дн прїчїна знеї гъстѣрї атът де пълъкте, прїн зрѣтаре днчепѣръ а словозї афїонъл спре вълзаре дн тоате портѣрїле. Фоарте вїне. Се веде кз шї кїнезїї вор фї авълнд зндева скрїсѣ ачеа максїмъ а поетълї roman „пъзвїт спре челе опрїте;“ дечї еї вор фаче маї вїне, дакъ дн лок де а се опїнтї съ калче негодъл кз афїонъл дн ва днкарка Маїестатеа днтѣрѣдїеї череѣї кз ватъ греа де врео 90 ла сътъ, їар днтр'ачеа дн пѣрїнцїї мандарїнї съ се рїдїче маї тълдї предїкаторї де кзмпѣт шї де кон-тенїре тоталъ асѣпра афїонълї — токма ка пе ла пої асѣпра вїпаре-ракїлѣї; съ се пѣїе тотдеодатъ дн комънкацїе маї стрїнсъ кз франдозїї, карїї сънт чеї маї вѣнї модїцїї дн лѣте, съ ле скїмъе moda де а се дѣвета де афїон кз шампанїа, кз бордо шї алте вїнѣрї дѣлчї-акрїшоаре, їар ла пред пїпѣрате ка шї невзпїа де мак.

Magazin istorik pentru Transilvania.

Ферїчїте тїмпѣрїле де паче, де треї орї ферїчїдї ачеїа, карїї се шїїѣ фолосї де дѣнселе.

Графъл Іосїф Kemény шї Стефан Kováts de Nagy-Ajta пѣвлїкъ дн Nrїї 47, 48 шї 49 а газетеї зпгѣрѣцї Erdélyi Hiradó о днцїїндаре фоарте їнтересантъ пентръ тот патрїотъ шї пентръ тодї їсторїчїї ачестор треї патрѣ церї. Лъвдацїї дої їсторїчї пѣвлїкасеръ ла а. 1837 дн лїтѣва зпгѣреаскъ зп том де 16 коале октаве тїтълат „Magazin de днтѣмплѣрїле Трансїлѣвїеї“ (Erdélyország történetei tára) шї кзпрїнзеторїѣ де врео 30 акте шї докзменте їсторїче зпеле маї їнтересанте декът алтеле днчепълд дела анъл 1540 пълъ ла 1600. Пѣвлїкареа томълѣї II. шї III. се апълѣ деокамдатъ фѣръ воїеа Длор дн о

прїчїпъ. — Днтр'ачеа графъл Іосїф Kemény а кѣрѣї сїнѣрѣл пѣте пе репрезентъ партеа маре дн активїтатеа їсторїкъ а патрїеї поастре нъ сътѣт пе лок, чї дн актеле шї докзментеле їсторїче цертане че авеа адъпате скоасе ла лѣтїнъ дн анїї 1839 шї 1840 дбъ томърї тїтълате Deutsche Fundgruben дн врео 45 коале кз о сътъ фѣрѣмоасъ де въкѣдї їсторїче днтрѣнселе! — Дар їатъ кз дн зїлеле ачестеа DDнїї їсторїчї днтрепрїнзеторї пе фак де шїре, кѣткъ долътѣратъ фїнд педека дн дрѣтъл Magazїнълѣї зпгѣреск, песте пѣдїн vom vedea шї томъл II. ешїт де сънт тїпарїѣ, каре ва кзпрїнде дн сїне въкѣдї їсторїче, хрїсоаве, скрїсорї ш. а. днчепълд дела а. 1566 пълъ кѣтръ а. 1613 каре їаръш вор рѣвѣрса о лѣтїнъ богатъ песте ачеле зечїмї де анї, днтрѣ каре патрїїле поастре ера атът де сѣзѣїте де евинемїте тѣрѣде, десе, пеацѣптате, кзмплїте шї хотѣрѣжтоаре пентръ зп лънѣ вїїторїѣ, днтрѣ каре семїлѣна оспапъ амерїнда кз днтѣнечїте фїоароасъ соарелѣї лѣтїнеї кредїїле шї фїлософїче езропене, де каре днсъ попоаръле Езропееї токма пе атъчї се шїїа фолосї атът де рѣѣ шї ла разеле лѣї се тѣчела шї се съѣшїеа зпъл пе алъл.

О стрїнсъ даторїнцъ че сїмцїм кѣтръ патрїе кѣтм шї кѣтръ нацїе пе фаче ка съ дндемпнтъ пе тодї їсторїчїї шї пе тодї їзвїторїї де зп вїїторїѣ ферїчїт, каре парте маре е скрїс шї оарешкѣт пророчїт дн їсторїе, ка съ днтѣрѣдїшезе шї ачест поѣ продѣкт ал талантелор шї кѣтм ам зїче а їндѣстрїеї їсторїче. Днсъш DDнїї днтрепрїнзеторї гр. Kemény шї Ст. Ковач се еспрїмъ ла зп лок шї дн прївїнда Ромънїлор зїкълд, кз релѣдїїле лор дн патрїа ачааста днкъ се пот лѣтїна шї оарешкѣт хотѣрѣ парте маре дн шї прїн їсторїе, сънт кондїдїе днсъ, ка шї дн ромънї съ се алеагъ скрѣтаторї фоарте апрїцї дн їсторїе шї дн тоате адевѣрѣрїле еї.

Дн адевѣр, пентъл омълѣї сїмцїторїѣ шї патрїот се днтпле де въкѣрїе вълънд, кѣтм дн ачесте тїмпѣрї де паче — профанате алѣелїѣ шї де материалїзм грос — се скоалъ шї се авълтъ атътеа таланте непрецѣтѣтоаре, скѣтѣръ пѣлѣереа де пе актеле веакѣрїлор трекѣте шї грѣбеск але фаче прорїетате а ценерациеї де астъзї шї а тѣтѣрор челор вїїтѣре спре скъпареа шї ферїчїреа кѣмїнелор стрѣвълне пѣстрате днтре атътеа мїї де фѣртъне мерїндѣтоаре кз перїчъне. Дн време че ачї ла пої лѣкръ „Днсодїреа пентръ кзпоащереа патрїеї,“ шї скоате архїва са, D. A. Кѣрц ажѣтат тот де гр. I. Kemény днкъ пѣвлїкъ Magazinъл съѣ немѣеск, алдїї їаръш алтеле: дн Ungaria D. Fejér пѣрчѣде тереѣ а тїпѣрї Codex diplomaticus; дн Бѣкѣрѣцїї Лазреанъ шї Бълческъ пѣн дн лѣкѣре Магазїнъл їсторїк; ла Іашї Когълнїчѣанъ тїпѣрѣе пе чеї патрѣ хронїкарї (паренїсе шї пе Шїнкаї?); алъл їаръш десѣлѣе о сътъ де хрїсове Молдавїеї скъмпѣ. Нъмаї дъпъ асѣменеа прегѣтїрї маї дндѣлънѣгате се поате ацѣпта кѣте зп ценїѣ їсторїк каре съ аївъ кѣражъл де а се апъка съ скрїе їсторїа кѣтѣрї патрїї, адевѣрат катехїзм нацїонал шї полїтїк.

МИЛИТАРЪЛ ДАТОРС ЛА САТЪЛ СЪЪ. *)

Де тълт хотърже Пъръ а се днде-летничі къ сътениі лѣи ворѣндѣ - ле деспре плантеле (сдѣриле, ерѣриле, вѣриеніле ші вердецѣриле) тревѣинчѣоасе ші фолосѣоаре отѣлѣи; дар ка съ поатѣ ісѣвѣтѣ маі вѣне, къ пѣи към се каде маі днтѣѣ о оградѣ а са пѣриптеаскъ, ші аколо сътѣпъ деосевѣте фелѣри де съминѣе; алесе вѣ лок ші прѣси пе дѣксѣл тот фелѣ де вѣриені пентрѣ вѣпселі, злѣѣри ші вѣтѣри; днтокмі лѣвезі менешѣ-рѣте, іар дп грѣдина де лѣнѣгъ касъ съдѣи о рѣсдѣнѣѣ пе коаста деалѣлѣи, ші аре аколо о пѣдѣриче де копѣчеі мѣчѣи ші верѣи че се дпалѣѣ акѣм.

Тоате сіаинѣеле лѣи Пѣтрѣ ісѣвѣтѣрѣ преа вѣне, ші ап-варѣ днтѣинѣѣ пе сътениі лѣи, карѣи се адѣнарѣ пѣмаі декѣт ла дѣксѣл, ші апѣкарѣ къ тоѣи кътре къмпѣл чел сътѣпат. Ера пе ла мѣжлокѣл лѣи Івнѣе; грѣѣриле дп-флореа; інѣл дшѣи дескѣдеа флореа са чеа фрѣмоасѣ ші албастрѣ, ші се ведеа хатеіѣл рѣсѣчѣндѣшѣи кърѣлѣнѣдѣи съі днтпрежѣрѣл спрѣ-жѣніторілор вѣлѣстарелор лѣи челор тіпере. Пѣтрѣ пѣртѣ пе сътениі лѣи песте тот къмп-пѣл, дѣкѣндѣѣи дела грѣѣ ла секарѣ, ші дела порѣтѣ ла рѣшкъ; ші орѣи вѣде ста, аколо спѣнеа історіа плантелор дпайнѣтеа кърора се афла. Днтѣѣ ші днтѣѣ се опрѣрѣ ла вѣ лок де грѣѣ преа фрѣмос, ші д'аколо дп-чепѣ Пѣтрѣ съ ле спѣе: „Дпн тоате плантеле че пе дпковѣоарѣ, маі дпсепнпате сѣнт аче-леа каре съ зѣк вѣкѣте. Мѣлте дпнтрѣкселе сѣнт тетеіѣл храпѣи поастре, дпн прѣчѣна ме-зѣлѣи лор дпн каре се фаче пѣіне, фертѣри ші алте гѣтелі.

Сѣѣ пѣте де вѣкѣте се дпделеѣе, грѣѣл, секара, овѣзѣл, орѣзѣл, меіѣл, порѣтѣѣл, оре-зѣл, рѣшкъ, каре тоате фак грѣнѣе. Шпеле дпнтрѣкселе пот сѣферѣи фрѣгѣл чел маі таре дп време де лѣнѣи днтреѣи, преѣт: грѣѣл ші секара; алтеле пот сѣферѣи пѣдѣнѣл време фрѣгѣл чел іѣте, преѣт: орѣзѣл ші овѣзѣл, ші алтеле пѣ пот сѣферѣи пѣчѣи декѣт фрѣгѣл, преѣт: порѣтѣѣл, меіѣл, орезѣл, рѣшкъ; адѣкѣ къ вѣкѣтеле челе маі тревѣинчѣоасе се пот фаче ші прѣн локѣриле челе маі фрѣгѣ-роасе, дар дпсѣ пѣ къ аша дпвѣлшѣгаре.

Г р ѣ ѣ л.

Грѣѣл ѣне локѣл чел д'днтѣѣ днтре вѣкѣтеле хотѣрѣте спре траіѣл отѣлѣи; вѣпѣ-татеа дѣи есте къ дпн фѣіна са се фаче пѣінеа чеа маі вѣнѣ. Нѣ се шпѣе каре есте патрѣа грѣѣлѣи; декѣт къ Еѣипетѣл, каре скотеа де-стѣл грѣѣ пентрѣ дндестѣлареа Тѣрѣлѣи, Сѣ-донѣлѣи, Сѣрѣіѣ, Палестѣнеіѣ, Аравѣіѣ, ші каре трѣмѣтеа дпкъ преа тѣлт грѣѣ дп Грѣчѣа ші

ла Рома, прѣімісе планта ачѣаста дела Еѣіопѣа, ші преѣт се веде с'а днтпрѣѣіат дп Еѣропа прѣн вѣжѣнѣриле че с'аѣ фѣкѣт дпн Еѣіпет дп Грѣчѣа, ші дпн Грѣчѣа дп Італѣа.

Грѣѣл есте де маі тѣлте фелѣри, каре се деосѣвѣск дѣпѣ тѣлѣітеа ші вѣпѣтатеа про-дѣкѣлѣи лор, дѣпѣ іѣдѣітеа креѣерѣи ші дѣпѣ дпнгрѣіѣриле че тревѣе а лѣ се да: вѣтеле аѣ спѣчеле вѣрѣоасе ші плеава фѣрѣ пѣр; алтеле спѣче фѣрѣ варѣѣ (грѣѣ тѣпс) ші плеава пѣ-роасѣ. Грѣѣнтеле есте ачѣи галѣен ачѣи алѣ ші къ деосевѣтѣ тѣрѣіте. Дѣѣ фелѣри де грѣѣ сѣнт ачѣи ла поі: грѣѣл де тоатѣпѣ, ші грѣѣл де прѣтѣварѣ. Еѣ ле самѣп п'амѣндѣѣ, дар черкареа м'а дпвѣѣат къ есте маі де фолос а сътѣпа грѣѣ де тоатѣпѣ маі тѣлт декѣт грѣѣ де прѣтѣварѣ; къчѣи ачѣаста фаче тѣчѣ-не; есте пѣдѣнтел маі вѣшор, ші прѣн вѣрѣаре дѣ маі пѣдѣнѣл фѣіпѣ.

Щефан. Дар пентрѣ че дѣтпнеата маі самѣнѣ пе чел де прѣтѣварѣ?

Пѣтрѣ. Еѣ самѣп локѣриле теле прѣтѣ-вара къ грѣѣ де вара, кънд тоатпна а стѣнѣ-пѣт мѣнка, кънд плоіле аѣ фост преа dese ші фрѣгѣл адат преа де тѣпѣрѣѣ; локѣриле че ле ам пе мѣпте, ле самѣп къ грѣѣ де варѣ, пентрѣ къ зѣпада стѣ п'аколо пѣлѣ апроапе де сѣѣнтѣл Георѣе, ші пѣтѣнтѣл фѣінд рече, се днтѣрѣіазѣ ші се ші ватѣтѣ: сечерѣшѣл.

Іоан. Ам вѣзѣт, апѣл треѣт, пе вѣ лок ал дѣтѣітале пѣѣе грѣѣ де мѣнѣне; спѣчеле дѣи ера рѣтѣроасе, ші аѣеа аша де тѣлте грѣѣн-де дпкъѣт ам пѣтѣрат маі тѣлте де о сѣтѣ пе вѣ спѣк. Де че пѣ самѣнѣ тоате локѣриле дѣтѣітале къ грѣѣ д'ачѣаста?

Пѣтрѣ. Сѣѣі спѣе дѣтпнеалѣи, къ есте морар.

Морарѣл. Грѣѣл ачѣаста, каре есте аша де фрѣмос ла арѣтаре, дѣ пѣѣе фѣіпѣ маі тѣлт галѣенѣ декѣт алѣѣ, ші дѣпѣ че дпн мачѣн, вѣз къ аре преа тѣлте тѣрѣѣе. Брѣ-тарѣи дела орашѣ мѣ аѣ зѣс съ пѣ ле маі дѣк асѣел де фѣіпѣ, ші Пѣтрѣ, кърѣіа і ам спѣс че аѣ зѣс вѣртарѣи, а хотѣрѣт съ пѣ маі самѣ-не асѣел де грѣѣ, каре поате ісѣвѣтѣ пѣмаі дпн ѣрѣіле д'а меазѣ-зі але Еѣропеіѣ. Пѣтѣнтѣ-тѣл пострѣ есте рече ші пѣі поате прѣі.

(Ва вѣрма.)

Іоан Іліе към се спѣне транѣілван, пѣ-сесе зѣлог дпкъ ла 19. Дек. 1834 вѣнѣ вѣрѣѣ фетеіѣск де арѣіпѣт ла Росѣна Лавѣр дпн Бра-шов пентрѣ 35 ф. в. в., дар де атѣпчѣи пѣ с'аѣ маі арѣтат ла кредѣіѣреа, е поѣтѣт прѣн ачѣа-ста, ка дпн рѣстѣмп де 3 лѣнѣи с'шѣи рѣкѣт-пере неапѣрат зѣлогѣл, іар дакъ пѣ, сѣ шпѣе къ дѣпѣ тречереа ачѣелѣи термін се ва вѣнде дпн фолосѣл кредѣіѣоарѣіѣ.

Брашов, 19. Івнѣе 1845.

Жѣдекѣѣторѣа доміналѣ
прѣн

Едѣард Шѣллерѣс,

Акѣтарѣл жѣдекѣѣторѣіѣ домінале.

*) Дпн „Дпвѣѣѣторѣл Сатѣлѣи“ дела Бѣкѣрѣѣіѣ. Мѣлѣі дпн чѣітѣорѣіѣ дпнкоаче воіѣск а вѣноаѣде ші манѣера дпн кареа се рѣдѣгѣ фѣіле понѣларе ші економѣче дпн прѣнѣпѣателе ромѣне. Кѣ ачѣест арѣіѣкол ле днтпѣіпѣт дпн кътва дорѣнѣа. Рѣд.